

AUTOTUOJAT 90 VUOTTA

AUTOTUOJAT

Kuva: YLE Elävä arkisto

S. Nikolajeffin liikehuoneisto

AUTOILUN ALKUTAIPALEET SUOMESSA

- Ensimmäiset autot tuotiin Suomeen vuosisadan vaihteessa.
- **Sergei Nikolajeff Jr.** avasi Suomen ensimmäisen autoliikkeen vuonna 1905.
- Vuokra-automobiilit eli taksit aloittivat toimintansa Helsingissä vuonna 1906 ja tavallisenkin ihminen saattoi täten tutustua autoon.
- **Henry Ford** otti käyttöön autojen tuotannon mullistaneen liukuhihnatuotannon vuonna 1913.
- Ensimmäinen maailmansota pysäytti autojen tuonnin Suomeen lähes kokonaan 1914 ja lupaavasti käyntiin lähtenyt autokauppa tyrehtyi.

SUOMEN AUTOMOBILIKAUPPIAIDEN YHDISTYS PERUSTETAAN

- Autotuojat ry:n edeltäjä Suomen Automobiili-kauppiain yhdistys (SAY) perustettiin vuoden 1924 loppupuolella. Perustettaessa mukana oli yhdeksän jäsentä: Ab Walfrid Alftan Oy, Autola Oy, Ab Auto-Traktor Oy, Suomalainen Osakeyhtiö Daimler-Mercedes, Hans Kock Oy, Moottorikomppania, Ab Nova Oy, Korpivaara ja Halla Oy sekä Suomen Voimavaunu Oy.

Ensimmäisen autonäyttelyn käsikirja vuodelta 1926

Kuva: Autotuojien arkisto

- Virallisesti yhdistyksen toiminta alkoi 27.1.1925, kun valtioneuvosto vahvisti perustavassa kokouksessa hyväksytyt säännöt ja yhdistyksestä tuli laillisesti toimintakelpoinen. Yhdistyksen johtokunnan muodostivat puheenjohtaja insinööri **Kuno K. Kinnunen**, varapuheenjohtaja insinööri **J.E. Tuokkola**, jäsen varatuomari **C.J. Ehrnrooth** ja vara-

jäsenet insinööri J.E. Tuokkola sekä johtaja **J. Korpivaara**. Asiamiehenä oli varatuomari **Eero Hagan**.

- Sääntöjen mukaan yhdistyksen tarkoituksena oli valvoa jäsenten yhteisiä etuja, edistää

terveitä myyntiperiaatteita ja vastustaa epärehellistä kilpailua.

- Vuonna 1926 SAY ja Suomen Messut järjestivät Suomen kaikkien aikojen ensimmäisen autonäyttelyn. Kaartin Maneesissa helmikuussa pidetyn näyttelyn arvioitu kävijämäärä oli 10 000 maksavaa katsojaa.

- Vuonna 1927 jäseniä oli jo 17. Jäsenistö koostui maahantuojista ja jälleenmyyjistä; nykyäänkin osa maahantuojajäsenistä toimii myös jälleenmyyjinä.

Kuva: Uusi Suomi

Pommituksessa tuhoutunut auto Helsingin Hietalahdentorilla vuonna 1939

SOTA-AJAN SÄÄNTELY VAIKEUTTAA AUTOILUA

- Maailmanpoliittinen tilanne käynnistyi 30-luvun lopulla ja marraskuun viimeinen päivä 1939 Neuvostoliitto hyökkäsi Suomeen. Nestemäisten polttoaineiden säännöstely oli aloitettu saman vuoden syyskuussa ja henkilöautoilta kiellettiin bensiinin käyttö kokonaan. Säännöstelyn tarkoituksena oli säästää polttoainetta ja välttää Suomen riippuvuutta muista maista. Yksityisautoilu loppui maas-

samme lähes kokonaan. Bensiiniä ja autoja otettiin laajamittaisesti Puolustusvoimain käyttöön talvisodan ja jatkosodan aikana.

- SAY täytti 20 vuotta 27.1.1945 ja tuon vuoden lopussa sen jäsenmäärä oli 74.
- Vuonna 1949 SAY organisoitui tuontikaupan ja jälleenmyyjien jaostoihin.

SAY:STA AUTOTUOJAT RY:KSI

- Uusien autojen myynti lähti 50-luvun aikana nousuun, minkä ansiosta sotien aikana tuhoutunut autokanta alkoi kasvaa. Kysyntä oli suuri, mutta myyntiä jarrutti valuuttapula ja säännöstely. Paketti-
autoja verotettiin kevyem-
min kuin henkilöautoja
ja farmariautoja sai
ostaa verottomana, mikä
johti niiden kysynnän
hetkelliseen kasvuun.

Tilapäinen autoverolaki:

*”Tämä laki tulee voimaan
1. päivänä tammikuuta 1958
ja on voimassa vuoden
1958 loppuun”.*

- Vuonna 1955 SAY muutettiin ylimääräisessä yhdistyskokouksessa Autotuoajat ry -nimiseksi autojen päämaahantuojoin yhteiseksi järjestök-
si. Jäseniä Autotuoajat ry:ssä oli tuolloin noin 20.

Jälleenmyyjiä edusti tuolloin Autokauppiat Ry, joka liittyi muutamaa vuotta myöhemmin Autoalan Keskusliitto AKL:ään.

- Valuutan niukkuus johti autojen säännös-
telyyn vuonna 1955 ja Suomi
teki runsaasti kompensaatio-
kauppoja Neuvostoliiton
kanssa, mikä johti neuvosto-
liittolaisten autojen määrän
kasvuun muihin autoihin
nähdén.

- Autovero säädettiin ensin tilapäiseksi vuonna 1958 ja veron voimassaoloaikaa jatkettiin vuo-
si kerrallaan. Autotuojiin keskeiseksi tavoit-
teeksi muodostui autoverotuksen alentaminen.

Kuva: YLE Elävä arkisto

Kansainvälinen autonäyttely vuonna 1952

Kuva: YLE Elävä arkisto

Laamanni **Åke Roschier-Holmberg**, SAY:n /
Autotuoajat ry:n hallituksen puheenjohtaja
1950–1977

UUSIA TUONTIMAITA JA AUTOTUOJIEN KANSAINVÄLISTYMINEN

- Uusien autojen tuonti vapautui vuonna 1962 ja uusien autojen tuontimäärä kasvoi merkittävästi. Kasvua pyrittiin kuitenkin hillitsemään korkealla autoverolla.
- Markkinoille tulivat eurooppalaisen auto-teollisuuden lisäksi Yhdysvallat ja uutena autontuojajamaana Japani. Kansa siirtyikin kovaa vauhtia ajamaan itäautojen sijaan länsiautoilla. Vuosikymmenen loppuun mennessä japanilaisten autojen osuus oli noussut 17 prosenttiin ja neuvostoliittolaisten autojen osuus oli vähentynyt viiteen prosenttiin.
- Autojen tuonnin suunnittelua vaikeuttivat autoverolain jatkuvat muutokset, tuontiluottojen kiristäminen, säännöstely ja muut autokaupan hillitsemiseen tähdänneet toimenpiteet.
- Syyskuussa 1967 asetettiin voimaan henkilöautojen tuontikielto, joka oli voimassa vuoden loppuun. Syy tuontikieltoon oli maan vaihtotaseen alijäämäisyys; valuutan valumista ulkomaille yritettiin estää.
- Autotuojaat järjesti viimeisen automessu-tapahtumansa 1968. Välissä automessuja järjestettiin muiden messujärjestäjien toimesta ja seuraavan kerran Autotuojaat järjesti kansainvälisen autonäyttelyn Jyväskylässä vuonna 2011 (*Kuljetus 2011*).
- Vuonna 1974 Autotuojaat perusti neljä toimikuntaa: Teknillisen ja huoltokorjaamotoimikunnan, Tilasto- ja ennustetoimikunnan, Autoverotoimikunnan sekä tiedotus- ja suhdetoimintatoimikunnan. Samana vuonna Autotuojaat ja Autoalan Keskusliitto perustivat myös Autoalan Tiedotuskeskuksen (*AuT:n*).
- Autotuojaat liittyi vuonna 1976 OICA:n (*The International Organization of Motor Vehicle Manufacturers*) jäseneksi.

HUIPPUMYYNNEISTÄ LAMAAN

- 1980-luvun alussa öljy- ja autoala aloittivat yhdessä ”*Auto. Sillä kulkee kaikki*” -yhteistyön, joka jatkui aina vuoteen 2010 asti. Yhteistyöryhmään kuuluivat Autotuojaat, Autoalan Keskusliitto, Autoliitto sekä Öljyalan Keskusliitto. Projektin teemana oli muuttaa ihmisten asenteita autoilua kohtaan positiivisemmaksi tuomalla esiin muun muassa uusien autojen pienempiä ympäristövaikutuksia, vähäpäästöistä teknologiaa ja vaihtoehtoisia polttoaineita.
- Oikeustieteen kandidaatti **Pekka Puputti** aloitti Autotuojiin toimitusjohtajana vuonna 1988.
- Autotuojaat liittyi ACEAn (*European Automobile Manufacturers Association*) jäseneksi 80- ja 90-lukujen taitteessa.
- Vuonna 1989 Suomessa tehtiin kaikkien aikojen autojen myyntiennätys, lähes 180 000 myytyä uutta henkilöautoa. Tämän jälkeen ajaututtiin kuitenkin pian lamaan, jolloin myös autokauppa romahti. Vuonna 1993 uusia henkilöautoja myytiin vain vajaa 56 000.
- Lama johti jälleenmyyjien konkurssiaaltoon ja heidän toimintansa uudelleenorganisointiin.
- Autotuojiin on läheiset yhteydet tutkimusmaailmaan. Vuonna 1995 Autotuojaat ja Autoalan Keskusliitto perustivat Tieliikenteen Tietokeskus Oy:n (*TTi:n*), jonka tarkoituksena on tuottaa objektiivista tietoa tieliikenteestä ja sen osapuolten toiminnasta. TTi:n erityisasiantuntijaksi nimitettiin tekniikan tohtori **Harri Kallberg**. Hänen jäätyä eläkkeelle vuonna 2013 seuraajaksi valittiin tekniikan lisensiaatti **Hanna Kalenoja**.

FOKUKSESSA YMPÄRISTÖ

- Autotuojat perusti vuonna 2001 Suomen Autokierrätys Oy:n. Suomen Autokierrätys hoitaa henkilö-, paketti- ja matkailuautojen kierrätyksen organisoinnin ja siitä tiedottamisen ja sen jäsenyrytyksiä ovat henkilö-, paketti- ja matkailuautojen maahantuojat. Diplomi-insinööri **Arto Silvennoinen** on toiminut Suomen Autokierrätyksen toimitusjohtajana vuodesta 2007 alkaen.
- Vuonna 2002 Autotuojat palkkasi teknisen asiantuntijan, minkä seurauksena Autotuojien tekninen osaaminen kasvoi. Tällä hetkellä teknisenä asiantuntijana toimii diplomi-insinööri **Sami Peuranen**.
- Vuonna 2002 EY-tuomioistuin antoi päätöksen, jonka mukaan Suomen autoverolaki syrjii käytetyn auton maahantuojaa. Tämän seurauksena autoverolakia muutettiin 1.1.2003 lähtien siten, että tuontihintaperusteisesta autoverosta siirryttiin henkilöautojen osalta yleiseen vähittäismyyntihintaan perustuvaan autoveroon ja samalla uusien henkilöautojen autoveroa alennettiin.
- Autotuojat muutti Lönnrotinkadulta nykyisiin tiloihinsa Aikataloon Ateneuminkujalle vuonna 2007.

Merkkihuolto-logo

- 1.1.2008 tuli voimaan autoverolain muutos, jonka mukaan 2001 jälkeen käyttöönotettujen autojen veroprosentti määräytyy niiden hiilidioksidipäästöjen perusteella ja tätä vanhempien veroprosentti perustuu kokonaismassaan.
- Filosofian maisteri **Tero Kallio** aloitti Autotuojien toimitusjohtajana vuonna 2010.
- Vuonna 2011 Autotuojat järjesti yhteistyössä Jyväskylän messujen kanssa Kuljetus 2011- näyttelyn. Näyttelystä muodostui menestys ja se on laajin Jyväskylässä koskaan järjestetty näyttely.
- Vuonna 2011 Autotuojat aloitti yhdessä Autoalan Keskusliiton kanssa myös Merkkihuolto.fi-kampanjan, jonka tavoitteena oli kertoa kuluttajille merkkihuollon eduista ja vastata kiristyneeseen kilpailuun.
- Ensimmäinen median edustajille ja poliitikoille suunnattu Vaikuttajien Autoiluakatemia järjestettiin vuonna 2011 Premier Parkissa. Tilaisuuden teemana olivat ympäristöasiat. Seuraavan kerran Vaikuttajien Autoiluakatemia järjestettiin vuonna 2012, tuolloin

Kuljetus 2011 -näyttely Jyväskylässä

Kuva: Autotuojien arkisto

Pekka Puputin läksiäiset, kuvassa vasemmalta Autotuojat ry:n hallituksen puheenjohtaja (2010–2012) Pekka Lahti, Tero Kallio, Arto Silvennoinen ja Pekka Puputti

Kuva: Autotuojien arkisto

- tilaisuuden teemana olivat liikenneturvallisuus ja autokannan uudistaminen, ja kuinka siihen päästään verotusta muuttamalla. Vuoden 2013 Vaikuttajien Autoiluakatemiaan teema oli Älykäs ja oikeudenmukainen autoilu.
- 1.4.2012 tuli voimaan autoverolain muutos, jolla autoveroa ”tarkastettiin verotuottojen lisäämiseksi ja verojen ympäristöohjauksen tehostamiseksi.” Muutoksen seurauksena käytännössä 95 prosentissa uusista autoista hinta nousi. Keskimääräisen uuden auton hinta nousi noin 1000 euroa ja tästä aiheutui markkinahäiriö, jonka seurauksena kauppa lähes pysähtyi useaksi kuukaudeksi.
- Vuonna 2013 ns. Ollilan työryhmä esitti auto- ja ajoneuvoverojen korvaamista ns. kilometriverolla. Keskustelu asiasta käy edelleen vilkkaana.
- Joulukuussa 2014 eduskunta hyväksyi lain romutuspalkkiokokeilusta, jossa kuluttaja saa vanhan auton romuttaessaan 1500 euron arvoisen romutussetelin, jonka voi käyttää uuden vähäpäästöisen auton ostoon. Kokeilu alkaa heinäkuussa 2015 ja kestää vuoden loppuun.

Kuva: Kari Hyvärinen

Pakettiautoksi rakennettu Citroen BX

KEKSELIÄS KANSA HYÖDYNTÄÄ AUTOVERON PORSAANREIKIÄ

Henkilöautoista on kevyemmän verotuksen toivossa rakennettu kulloisenkin kansallisen lainsäädännön mukaisia pakettiautoja. Avolavapakettiautot nousivat suosioon 1960–70 lukujen vaihteessa ja verottaja tiukensi lavan pituutta koskevia säännöksiä. Tämä johti pick-upien lavojen jatkoksiin, joita tehtiin vielä 2000-luvullakin. Niin kutsuttuja piilofarmareita rakennettiin ahkerasti erityisesti 80-luvulla ja takapenkin vaatimukset olivat vaihtelevia. Jopa urheiluautoista rakennettiin avolavapakettiautoja 80- ja 90-luvuilla. Farmarikorimallisten autojen muuttamista yritettiin hillitä mm. säätämällä pakettiautojen tavaratilan korkeudelle vaatimuksia, mikä johti erilaisiin Suomessa tehtyihin katon-

korotusratkaisuihin ja suksiboksilla kiinteästi varusteltuihin autoihin. Pakettiautoja muutettiin farmariautoiksi vielä 2000-luvulla paloittelemalla takaistuimia ja rakentamalla väliseiniä farmarikorisiin henkilöautoihin.

Avolavapakettiautoksi muutettu Pontiac Firebird

SUOMEN AUTOMOBILIKAUPPIAITTEN YHDISTYS R.Y. (S.A.Y.) / AUTOTUOJAT RY

Puheenjohtajat

1925	Insinööri Kuno K. Kinnunen
1926	Maisteri Walter Rydman
1927	Insinööri J. E. Tuokkola
1928	Johtaja Allan Rönehholm
1929	Kauppaneuvos J. Korpivaara
1930	Insinööri A. Åkerman
1931–1950	Insinööri Arvo Aalto
1950–1972	Laamanni Åke Roschier-Holmberg
1972–1974	Johtaja Arne Berner
1974–1977	Toimitusjohtaja Harri Palojärvi
1977–1980	Toimitusjohtaja Rolf Ehnrooth
1980–1983	Toimitusjohtaja Johannes Cederberg
1983–1986	Toimitusjohtaja Juhani Ahdekivi
1986–1989	Toimitusjohtaja Harri Palojärvi
1989–1992	Toimitusjohtaja Rolf Ehnrooth
1992–1995	Toimitusjohtaja Juha Voittis
1995–1998	Toimitusjohtaja Jan-Martin Börman
1998–2001	Toimitusjohtaja Juha Voittis
2001–2003	Toimitusjohtaja Mika Seitovirta
2003–2006	Toimitusjohtaja Kari Skogster
2006–2009	Toimitusjohtaja Jan-Martin Börman
2009–2010	Toimitusjohtaja Pekka Tefke
2010–2012	Toimitusjohtaja Pekka Lahti
2012–2013	Toimitusjohtaja Jan-Martin Börman
2013–2014	Toimitusjohtaja Mika Elojärvi
2014–	Toimitusjohtaja Antti Ruhanen

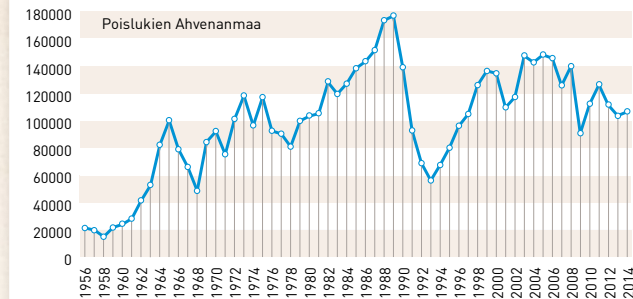
Asiamiehet

1925–1931	Tuomari Eero Hagan
1931–1943	Varatuomari Edgar Brunou
1943–1950	Varatuomari Åke Roschier-Holmberg

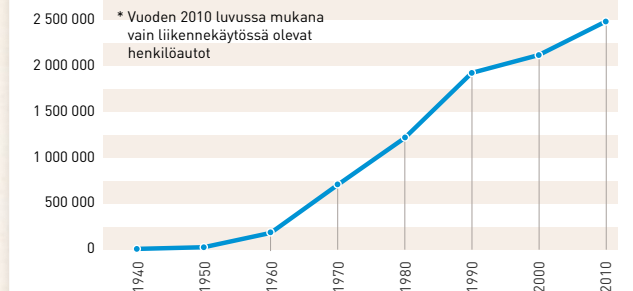
Toimitusjohtajat

1953–1954	Raul Falin
1955–1960	Sven Klaile
1960–1974	Varatuomari Kurt Linden
1974–1988	VTM Osmo J. Tuomala
1988–2010	OTK Pekka Puputti
2010–	FM Tero Kallio

HENKILÖAUTOJEN ENSIREKISTERÖINNIIT 1956–2014

HENKILÖAUTOKANNAN KEHITYS 1940–2010

Lähde: Trafi/Tilastokeskus/AuT

LÄHTEET:

Auto Suomessa, U.E. Moisala. 1983.
Keskiluokkaistuva kansa nousee kumipyörille – Autoistuminen Suomessa 1960-luvun alusta 1980-luvun lopulle. Pro gradu tutkielma. Antti Humalamäki. 2006.
Pekka Puputtin haastattelu 2014.

JÄSENET

Autotuojat ry:n jäseniä ovat autojen maahantuojayritykset. Yhdistyksen jäsenten markkinaosuus Suomen uusien autojen markkinoista on yli 99 %.

AUTOTUOJIEN JÄSENIÄ OLEVAT MAAHANTUOJAT AUTOMERKKEINEEN

Auto-Bon Oy | **Citroën**

Oy BMW Suomi Ab | **BMW, Mini**

CT Finland Oy | **DAF**

Delta Motor Group Oy | **Kia, Mitsubishi**

Fiat Group Automobiles Finland Oy | **Fiat, Jeep,
Alfa Romeo, Abarth**

Oy Ford Ab | **Ford**

General Motors Finland Oy | **Opel**

Helkama-Auto Oy | **Skoda**

Honda Motor Europe Finland Ltd | **Honda**

Hyundai Motor Finland Oy | **Hyundai**

Inchcape Motors Finland Oy | **Jaguar, Land Rover, Mazda**

Isuzu Motor Finland Oy | **Isuzu**

Iveco Finland Oy | **Iveco**

Konekesko Oy | **MAN**

Maan Auto Oy | **Peugeot**

Nissan Nordic Europe Oy | **Nissan**

Nordic Automotive Services Oy | **Renault, Dacia**

Scania Suomi Oy | **Scania**

Oy Sisu Auto Ab | **Sisu**

Subaru Nordic Ab | **Subaru**

Suzuki Motor Finland Oy | **Suzuki**

Toyota Auto Finland Oy | **Lexus, Toyota**

Veho Group Oy Ab | **Maybach, Mercedes-Benz, Smart**

Volvo Car Finland Oy Ab | **Volvo**

Volvo Finland Ab | **Volvo kuorma- ja linja-autot,
Renault Trucks**

WV-Auto Group Oy | **Audi, Seat, Volkswagen**

AUTOTUOJAT